

Sygn. akt VIII GC 713/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy
w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Roszak

Protokolant stażysta Paulina Piotrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 października 2015 r. w B.

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) Towarzystwo (...) w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 11317 zł (jedenaście tysięcy trzysta siedemnaście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 20 marca 2013 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2218,70 złotych (dwa tysiące dwieście osiemnaści złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bydgoszczy:

- od powoda kwotę 196,16 zł (sto dziewięćdziesiąt sześć złotych szesnaście groszy);

- od pozwanego kwotę 530,37 zł (pięćset trzydzieści złotych trzydzieści siedem groszy)

tytułem kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

SSR Sylwia Roszak

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o. o. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej kwoty 15.460,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż wykupił u pozwanego polisę ubezpieczeniową (...), rozszerzoną o klauzulę umowną nr (...) przepięcia. Powód podniósł, iż z dnia 5 na 6 lipca 2012 r. doszło do uszkodzenia sprzętu wizyjnego wymienionego w oświadczeniu serwisu z dnia 11 września 2012 r. i w protokole przekazania sprzętu do utylizacji z dnia 15 października 2012 r. Powód zgłosił szkodę, zaś pozwany wszczął postępowanie likwidacyjne. Powód podał, iż w dniu 18 września 2012 r. przedstawiciel ubezpieczyciela B. K. wykonała czynności likwidacyjne, które zakończono spisaniem protokołu szkody. Powód wskazał, iż pozwany pismem z dnia 28 listopada 2012 r. odmówił wypłaty odszkodowania wskazując, iż uszkodzone kamery nie zostały okazane w dniu oględzin. Powód podniósł, iż w dniu 14 grudnia 2012 r. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego. Pozwana pismem z dnia 17 stycznia 2013 r. podtrzymała swoją odmowną decyzję. Powód wskazał, iż w trakcie oględzin uszkodzony sprzęt był już

zdemontowany i zostały zainstalowane nowe urządzenia. Powód podniósł, iż sprzęt został zdemontowany przez profesjonalistę, złożony w kartonach, więc w każdej chwili istniała możliwość jego inwentaryzacji, zaś pozwana zaniechała powyższego, likwidator szkody B. K. odmówiła obejrzenia uszkodzonego sprzętu. Ponadto pozwana zażądała dokumentu potwierdzającego utylizowanie sprzętu. W związku z powyższym powód działając zgodnie ze wskazówkami pozwanej przekazał sprzęt do utylizacji.

Nakazem zapłaty z dnia 25 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia wniósł pozwany zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa. Nadto pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zgłosił zarzut braku zdolności procesowej po stronie powodowej. Pozwany wskazał, iż do składania oświadczeń woli w imieniu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w przypadku wieloosobowego zarządu niezbędne jest łączne działanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu wraz z prokurentem. Pozwany podał, iż odpisu KRS powoda wynika, iż sposób reprezentacji spółki został określony jako samoistny, co oznacza, iż do składania oświadczeń woli w imieniu spółki potrzebne jest działanie wszystkich członków zarządu, zaś w przedmiotowej sprawie pozew złożył sam Prezes Zarządu. Pozwany wskazał ponadto, iż doszło do zaniedbania ze strony powoda skutkującego brakiem możliwości wypłaty odszkodowania, gdyż powód nie przedstawił zgodnie z §15 OWU uszkodzonego urządzenia C., które było niezbędne do oceny przyczyn powstania szkody oraz wysokości poniesionej szkody. Pozwany podniósł, iż likwidator szkody B. K. poinformowała pozwanego, iż powód nie pokazał uszkodzonego sprzętu i oświadczył, że sprzęt jest w serwisie. Pozwany wskazał, iż oględziny odbyły się dopiero 18.09.2012 r., a nie zaraz po zgłoszeniu zdarzenia, gdyż sprzęt znajdował się w serwisie. Pozwany podał, że powód w mailu z dnia 16.10.2012 r. sam podał, iż Ubezpieczyciel żądał w trakcie likwidacji pokazania uszkodzonego mienia. Pozwany podniósł ponadto, iż faktycznie żądał protokołu przekazania sprzętu do utylizacji, lecz wyłącznie, dlatego, że nie był mu znany fakt odmowy okazania uszkodzonego mienia. Pozwany zakwestionował również przyczynę powstania szkody, wskazując, iż brak jest podstaw do twierdzenia, że uszkodzenie faktycznie nastąpiło w wyniku przepięcia spowodowanego wyładowaniami atmosferycznymi. Pozwany wskazał ponadto, iż powód nie udowodnił samej wysokości szkody, gdyż przedstawił fakturę VAT nie za uszkodzone mienie, lecz fakturę za mienie użyte w zastępstwie mienia uszkodzonego.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał swoje roszczenie określone pozwem. Powód podniósł ponadto, iż pozew został podpisany zgodnie z zasadami reprezentacji określonymi w załączonym wydruku KRS. Powód przyznał również, iż spisanie protokołu szkody zostało odwleczone w czasie z uwagi na przekazanie sprzętu serwisowi. Powyższe w ocenie powoda potwierdza, iż na dzień spisania protokołu szkody, uszkodzone mienie było już w posiadaniu powoda. Powód wskazał, iż zakupił sprzęt o zbliżonych parametrach technicznych w związku, z czym wartość szkody została w pozwie prawidłowo określona.

Postanowieniem z dnia 21 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w B. oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 15 listopada 2011 r. powód zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia (...) na okres od 19 listopada 2011 r. do 18 listopada 2012 r. Na dowód zawarcia umowy pozwany wystawił polisę serii (...). Ubezpieczeniem objęto m. in. maszyny, urządzenia, wyposażenie w zakresie ubezpieczenia podstawowym w wartości odtworzeniowej oraz od kradzieży z włamaniem, rabunku i dewastacji.

(Dowód: wniosek/polisa - k. 24-26 akt)

W dniu 5 grudnia 2011 r. strony zawarły aneks do polisy serii (...) rozszerzający umowę ubezpieczenia o klauzulę umowną nr (...) – przepięcia, wskazując, iż suma ubezpieczenia będzie wynosiła 20.000 zł.

(Dowód: aneks do polisy - k. 27 akt, Klauzula Umowna nr (...) k. 42-44 akt)

Integralną częścią umowy ubezpieczenia były Ogólne warunki ubezpieczenia (...). W myśl § 3 pkt 26 OWU przepięcie jest to pośredni skutek wyładowania elektryczności atmosferycznej powodującej przepływ przez przedmiot ubezpieczenia prądu o napięciu wyższym niż określona dla tego przedmiotu wartość szczytowa najwyższego napięcia roboczego i niepowodujące jednocześnie pożaru w tym przedmiocie. Zgodnie zaś z § 15 ust. 1 pkt 3 OWU w razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową (...) ubezpieczający obowiązany jest do podjęcia wszelkich działań zmierzających do ograniczenia jej rozmiarów oraz zabezpieczenia przed szkodą mienia bezpośrednio zagrożonego. Ponadto strony postanowiły w § 15 ust 1 pkt 4 OWU, iż w razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową (...) ubezpieczający obowiązany jest do niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi (...) w celu przeprowadzenia oględzin, chyba, że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. Postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli (...) nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia.

(Dowód: Ogólne Warunki Ubezpieczenia k. 33-41 akt)

Zgodnie z § 8 Klauzuli Umownej nr (...) wysokość szkody w poszczególnych grupach mienia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania wg kosztu remontu, naprawy lub zakupu tego mienia (wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględniono w cenie nabycia) z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych – o ile w dniu ustalenia odszkodowania przedmiot ubezpieczenia dotknięty szkodą nie jest dostępny na rynku jako nowy, przy czym przy ustaleniu wysokości szkody w maszynach, urządzeniach i wyposażeniu ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej (nie potrąca się stopnia zużycia, ani amortyzacji). W przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej lub księgowej brutto wysokość szkody będzie ustalana wg tych wartości, jednak pod warunkiem przystąpienia – nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody do remontu, naprawy lub zakupu przedmiotu ubezpieczenia.

(dowód: Klauzula Umowna nr (...) k. 42-44)

W dniu 5 na 6 lipca 2012 r. na skutek wyładowań atmosferycznych doszło do uszkodzenia sprzętu wizyjnego-monitoringu na myjni samochodowej.

(dowód: zeznania świadka K. S. – k. 103 akt, informacja Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w G. – k. 135-136 akt, opinia biegłego sądowego J. K. – k. 147-149 akt, zeznania świadka W. G. – k. 104 akt)

W dniu 6 lipca 2012 r. przyjechał M. Z., który zajmował się monitoringiem u powoda i stwierdził, że monitor jest ciemny, a serwer nie reaguje. Z uwagi na pogodę – padający deszcz - nie mógł od razu zdemontować kamer. Gdy pogoda się poprawiła, M. Z. zdemontował sprzęt i po stwierdzeniu, iż kamer nie da się naprawić, gdyż zostały nadpalone przewody, został wymieniony w całości uszkodzony system monitoringu na nowy. Powód poniósł koszty związane z instalacją i konfiguracją nowego systemu monitoringu w kwocie 15.460zł netto. Myjnia samochodowa, która działa 24 h winna mieć zamontowany monitoring dobrej jakości.

(Dowód: zeznania świadka K. S. – k. 103 akt, zeznania świadka M. Z. – k. 103-104akt, zeznania świadka W. G. – k. 104 akt oświadczenia M. Z. - k. 28 akt, oświadczenia M. Z. - k. 29 akt, faktura VAT nr (...) – k.30 akt, zeznania za pozwanego w-ce prezesa W. B. – k. 295 akt).

W dniu 12 lipca 2012 r. powód zgłosił szkodę pozwanemu

(Dowód: zgłoszenie szkody - k. 23 akt)

Powód przekazał uszkodzony system monitoringu do serwisu (...) komputerowe. Serwisanci oświadczyli, iż dostarczony do serwisu sprzęt jest uszkodzony z powodu przepięcia instalacji C. spowodowanej najprawdopodobniej

wyładowaniami atmosferycznymi. Ponadto w trakcie serwisu stwierdzono, iż uszkodzenia płyt elektroniki kamer są poważne, a naprawa jest niemożliwa z powodu braków podzespołów bazowych lub koszt naprawy przewyższać będzie wartość sprzętu.

(Dowód: zeznania świadka W. G. – k. 104 akt, oświadczenie serwisu z dnia 11.09.2012 r. - k. 31 akt)

Pozwany wszczął postępowanie likwidacyjne. W dniu 18 września 2012 r. przedstawiciel ubezpieczyciela B. K. dokonała oględzin miejsca zdarzenia i spisała protokół szkody. W protokole wskazano, iż zamontowano nowy, sprawny sprzęt monitoringu oraz, iż w budynku zamontowane były zabezpieczenie przeciwprzepięciowe w postaci 3 szt. listew przepięciowych. B. K. zobowiązała powoda do przedłożenia opinii serwisu odnośnie rodzaju i przyczyn uszkodzeń oraz stwierdziła, iż po szkodzie brak widocznych, zewnętrznych uszkodzeń sprzętu. Likwidator nie dokonał oględzin uszkodzonego sprzętu, nie wykonał dokumentacji fotograficznej, pomimo, iż znajdował się on w myjni w chwili dokonywania oględzin, o czym został poinformowany przez reprezentanta powoda. Przedstawiciel ubezpieczyciela nie żądał w późniejszym czasie okazania uszkodzonego sprzętu.

(Dowód: protokół szkody - k. 20-22 akt, zeznania świadka B. K. – k. 90 -91 akt, zeznania za powoda W. B. – k. 91 akt.)

W toku likwidacji szkody, pozwana zażądała dokumentu potwierdzającego zutylizowanie sprzętu oraz dokumentów potwierdzających dokonanie zakupu nowych kamer.

(Dowód: mail pozwanego z dnia 9 października 2012 r. – k. 61)

W dniu 15 października 2012 r. dokonano przekazania sprzętu do utylizacji.

(Dowód: protokół przekazania sprzętu do utylizacji – k. 50 akt, potwierdzenie odpadu – k. 51 akt, karta przekazania odpadu – k. 52 akt)

Powód celowo wcześniej nie przekazywał sprzętu do utylizacji, ponieważ pozwany chciał zobaczyć uszkodzony sprzęt. Dopiero na wyraźne wytyczne przedstawiciela pozwanego przekazał uszkodzony sprzęt do utylizacji oraz przekazał dokumenty dot. utylizacji pozwanemu.

(Dowód: mail powoda z dnia 16.10.2012 r. – k. 57 akt, odwołanie – k. 17-19 akt)

Pozwany pismem z dnia 28 listopada 2012 r. odmówił wypłaty odszkodowania wskazując, iż uszkodzone kamery nie zostały okazane w dniu oględzin.

(Dowód: pismo pozwanego z dnia 28.11.2012 - k. 47-48 akt)

Powód pismem z dnia 14 grudnia 2012 r. wniósł odwołanie od decyzji pozwanego.

(Dowód: odwołanie od decyzji - k. 17-19 akt)

Pozwany pismem z dnia 17 stycznia 2013 r. podtrzymał swoją odmowną decyzję wskazując, iż podczas oględzin likwidatora terenowego uszkodzone kamery nie zostały okazane. Powołała się na naruszenie § 15 ust. 1 pkt 4 ogólnych warunków ubezpieczenia.

(Dowód: pismo pozwanego - k. 45-46 akt)

Wysokość szkody powstałej w wyniku zdarzenia – przepięcia z dnia 5 na 6 lipca 2012 roku, przy uwzględnieniu postanowień umownych stron, a w szczególności ogólnych warunków ubezpieczenia i klauzuli umownej numer (...) wyniosła 11 317 zł na dzień zdarzenia i likwidacji szkody.

(Dowód: opinia biegłego sądowego M. P. – k. 233- 255, 294 akt)

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie powołanych wyżej dokumentów prywatnych, treści e maili, zeznań świadków: B. K. (k. 90-91), K. S., M. Z., W. G., zeznań przedstawiciela pozwanego W. B., informacji z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w B. oraz opinii biegłych J. K. i M. P..

Z uwagi na treść art. 328 § 2 k.p.c. Sąd poniżej omówił jedynie te dowody, którym odmówił wiarygodności i które z podanych poniżej powodów nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż świadek B. K. nie potrafiła wskazać, czy faktycznie uszkodzony sprzęt był na miejscu zdarzenia w chwili dokonywania przez nią oględzin czy też w serwisie. Stwierdziła jedynie, iż nie przypomina sobie, aby uszkodzony przedstawił jej sprzęt, ale nie twierdzi, iż nie chciał jej okazać, a że zrozumiała to w ten sposób, że w chwili oględzin sprzęt jest badany w serwisie. Warto wobec tego zauważyć, iż zeznania wskazanego świadka w żaden sposób nie można uznać, iż dowodzą tego, iż sprzęt nie był w chwili dokonywania oględzin na miejscu zdarzenia. Nie można ich również uznać za niewiarygodne, albowiem B. K. wielu rzeczy nie pamiętała, pewne okoliczności wywodziła jedynie z innych. Nie podważyły zatem, zdaniem Sądu wiarygodnych zeznań przedstawiciela pozwanego W. B., iż w chwili dokonywania oględzin sprzęt był na miejscu zdarzenia, a likwidator nie dokonywał jego szczegółowych oględzin stwierdzając jedynie w protokole, iż „brak zewnętrznych uszkodzeń sprzętu”. Poza tym świadczą o tym także zeznania świadka W. G., osoby niezainteresowanej wynikiem niniejszego postępowania, który wskazał, iż sprzęt z serwisu został odebrany między 12 a 13 września. Natomiast oględziny miejsca zdarzenia miały miejsce w dniu 18 września 2015 roku.

Sąd nie oparł również swoich ustaleń na opinii biegłego sądowego M. P. z dnia 1 października 2014 roku, albowiem nie została ona wydana w oparciu o postanowienia stron w zakresie ustalania wysokości szkody w przypadku szkód przepięciowych. Niezależnie od tego należy zaznaczyć, iż kolejna opinia biegłego sądowego M. P. została wydana już, zgodnie z postanowieniem z dnia 25 listopada 2014 roku i wysokość szkody – koszt uszkodzonego sprzętu powstały w wyniku przedmiotowego zdarzenia został wyceniony z uwzględnieniem postanowień umownych stron. Warto podkreślić, iż opinia ta jest pełna i rzeczowa. To, że wcześniej biegły sądowy M. P. wykonał opinię bez uwzględnienia postanowień umownych – § 8 klauzuli umownej numer (...) nie podważa w żaden sposób prawidłowego wykonania kolejnej opinii.

Powództwo w przeważającej części zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestionowana była zarówno zasada odpowiedzialności jak i wysokości szkody powstałej w wyniku zdarzenia z 5 na 6 lipca 2012 roku.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 pkt 1 k.c.).

W ocenie Sądu, mając na uwadze przeprowadzone postępowanie dowodowe należy uznać, iż powodowi przysługiwało odszkodowanie za szkodę powstałą w wyniku zdarzenia mającego miejsce z 5 na 6 lipca 2015 roku w myjni samochodowej powoda.

Zgodnie z zawartym przez strony aneksem z dnia 5 grudnia 2011 roku i postanowieniami do tego aneksu w postaci klauzul umownych przedmiotem ubezpieczenia objęte były maszyny, urządzenia i wyposażenie (§ 2 ust. 2 klauzuli umownej numer (...)) powstałe na skutek jego przepięcia (§ 3 ust. 2 pkt 3 w związku z zawartym aneksem). Niewątpliwie do takiego zdarzenia doszło, co wynika z informacji z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w B., opinii biegłego J. K. oraz zeznań świadka K. S. i reprezentanta pozwanego W. B.. W żaden sposób te dowody nie zostały zasadnie zakwestionowane przez pozwanego. Przy tym pozwany nie zgłosił zastrzeżeń do opinii wydanej przez

J. K.. Zdaniem Sądu, nie zaszyły też żadne przesłanki wyłączenia odpowiedzialności przewidziane w § 17 ust. 3 OWU, na które powoływał się pozwany .

Zgodnie z § 15 ust 1 pkt 3 OWU w razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową (...) ubezpieczający obowiązany jest do podjęcia wszelkich działań zmierzających do ograniczenia jej rozmiarów oraz zabezpieczenia przed szkodą mienia bezpośrednio zagrożonego. Ponadto w myśl § 15 ust 1 pkt 4 OWU, w razie powstania szkody mogącej powodować odpowiedzialność ubezpieczeniową (...) ubezpieczający obowiązany jest do niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi (...) w celu przeprowadzenia oględzin, chyba, że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. Postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli (...) nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia. Zgodnie zaś z § 17 ust. 3 OWU w razie niedopełnienia przez ubezpieczającego któregośkolwiek z obowiązków wymienionych w § 14 pkt 4 bądź § 15 ust. 1 pkt 2 lub 4-6 oraz ust. 2-4, (...) odmawia przyznania odszkodowania w tej części, w jakiej niedopełnienie tego obowiązku uniemożliwiło ustalenie przyczyn, przebiegu lub rozmiaru szkody bądź dochodzenia roszczeń regresowych.

W świetle przedstawionych faktów, zdaniem Sądu nie było podstaw do odmowy wypłaty odszkodowania poprzez powoływanie się na zacytowany powyżej § 17 ust. 3 OWU. Jak wynika z przeprowadzonych dowodów powód faktycznie usunął uszkodzony w wyniku przepięcia sprzęt monitoringu, jednakże uczynił to wyłącznie w celu zmniejszenia szkody. Trzeba bowiem zaznaczyć, iż powód prowadzi myjnię samochodową 24 h na dobę i pozostawienie jej bez monitoringu mogłoby spowodować dalsze szkody np. związane z kradzieżami, za które również odpowiedzialność ponosiłby pozwany. Poza tym, zgodnie z ostatnim zdaniem § 15 ust. 1 pkt 4 OWU postanowienie odnośnie niezmiennego stanu faktycznego nie obowiązuje, jeżeli (...) nie podjęło czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia. Jak wynika z dokumentów, powód zgłosił szkodę w dniu 12 lipca 2012 roku, a przedstawiciel pozwanego w celu sporządzenia protokołu szkody przybył na miejsce zdarzenia dopiero w dniu 18 września 2012 roku i dopiero tego dnia sporządził protokół. Zatem zupełnie bezpodstawne jest powoływanie się przez pozwanego na naruszenie postanowień § 15 ust. 1 pkt 4 OWU odnośnie niezmiennego stanu faktycznego, skoro nie podjęto czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej pisemnego zgłoszenia. Niezależnie od tego, nie można zarzucić powodowi, iż naruszył w sposób rażący postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia. Przede wszystkim, jak już wskazano powyżej, to że powód zdjął uszkodzony sprzęt monitoringu, w tym kamery było spowodowane chęcią zmniejszenia ewentualnie mogącej powstać szkody w przyszłości. Natomiast brak dokonania oględzin uszkodzonego sprzętu było spowodowany wyłącznie niedbałym przeprowadzeniem postępowania likwidacyjnego przez ubezpieczyciela. Z żadnego dokumentu, czy innego dowodu przeprowadzonego w niniejszym procesie nie wynika, aby pozwany żądał okazania mu sprzętu, a powód odmówił. To likwidator B. K. nie dokonała oględzin uszkodzonych kamer, które znajdowały się w miejscu zdarzenia, w dacie przeprowadzania przez nią oględzin. Nie wykonała także dokumentacji zdjęciowej. W późniejszym natomiast okresie pozwany żądał natomiast od powoda protokołu z utylizacji sprzętu pod rygorem odmowy wypłaty odszkodowania. Nie można zatem winić powoda tym, że dokonał utylizacji zniszczonego sprzętu, skoro zrobił to na wyraźne żądanie pozwanego. Nieprofesjonalne i wręcz niedbałe postępowanie ubezpieczyciela nie może pozbawić powoda prawa do odszkodowania z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia.

Warto przy tym zaznaczyć, iż Sąd uznał, iż postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia nie można interpretować w oderwaniu od bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym art. 827 k.c. Ogólne warunki nie mogą stanowić wystarczającej podstawy do odmowy wypłaty odszkodowania, jeżeli niewykonanie przez ubezpieczającego któregoś z wymienionych w nich obowiązków nie stanowi równocześnie rażącego niedbalstwa (por. wyrok SN z dnia 8 kwietnia 2003 r., IV CKN 53/01).

Możliwość zawierania przez ogólne warunki ubezpieczenia dodatkowych postanowień, precyzujących obowiązki stron, wynika z art. 807 k.c. Jedynym ograniczeniem wskazanym w tym przepisie jest to, że postanowienia te nie mogą być sprzeczne z postanowieniami tytułu XXVII, księgi trzeciej Kodeksu cywilnego (art. 805-834), które mają charakter *iuris cogens*. O ile zatem bezwzględnie obowiązujące przepisy nie regulują określonych praw i obowiązków, strony

mają, w granicach wynikających z art. 353¹ k.c., swobodę ułożenia stosunku prawnego. Strony umowy ubezpieczenia mogą zatem wprowadzić do treści stosunku umownego środki prawne służące ochronie uprawnionego interesu ubezpieczyciela, mogą nałożyć na stronę obowiązki, których uchybienie spowoduje zwolnienie ubezpieczyciela od odpowiedzialności. Jednakże, zdaniem Sądu, ubezpieczyciel nie może wprowadzać w błąd ubezpieczonego w trakcie likwidacji szkody, postępować niezgodnie z zasadami uczciwości i lojalności, a następnie wyprowadzać z tego tytułu negatywne skutki dla strony ubezpieczonej.

Należy zaznaczyć, że postanowienia o wyłączeniu odpowiedzialności należy interpretować łącznie z postanowieniami art. 827 § 1 k.c. W myśl tego przepisu ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie; w razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie nie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia stanowią inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

Ocena, czy zachodzi wypadek rażącego niedbalstwa w rozumieniu art. 827 § 1 k.c., a także w rozumieniu postanowień OWU wiążących strony stosunku ubezpieczenia, wymaga uwzględnienia obiektywnego stanu zagrożenia oraz kwalifikowanej postaci braku zwykłej staranności w przewidywaniu skutków, a więc uwzględnienia staranności wymaganej od działającej osoby, przedmiotu, którego działanie dotyczy oraz okoliczności, w których doszło do zaniechania pożądanego zachowań z jej strony. Rażące niedbalstwo, o którym stanowi art. 827 § 1 k.c., można więc przypisać w wypadku nieprzewidywania szkody jako skutku m.in. zaniechania ubezpieczającego, o ile doszło do przekroczenia podstawowych elementarnych zasad staranności. Stopień naganności zachowania, kwalifikowanego jako rażące niedbalstwo, wyznaczają okoliczności konkretnego stanu faktycznego. Obowiązek uruchomienia w takich okolicznościach wyższych aktów staranności musi więc być oceniany jako mieszczący się w regułach przewidywalności (tak wyrok SN z 7 marca 2008 r., III CSK 270/07, LEX nr 487542). "Rażące niedbalstwo" to coś więcej niż brak zachowania zwykłej staranności w działaniu. Wykładnia tego pojęcia powinna zatem uwzględniać kwalifikowaną postać braku zwykłej lub podwyższonej staranności w przewidywaniu skutków działania. Chodzi tu o takie zachowanie, które graniczy z umyślnością (zob. wyrok SN z 29 stycznia 2009 r., V CSK 291/08, LEX nr 484739).

Wracając na grunt niniejszej sprawy, zdaniem Sądu w żaden sposób nie można przypisać zachowaniu powoda znamion rażącego niedbalstwa.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż zasadą jest wypłacanie odszkodowania w sytuacji gdy ma miejsce przewidziany w umowie wypadek. Brak wypłaty może mieć miejsce w wyjątkowych okolicznościach i tylko wówczas, gdy zostaną naruszone przepisy postanowień umownych, w tym OWU, a zachowaniu ubezpieczonego można przypisać rażące niedbalstwo. Taka okoliczność nie miała miejsca w niniejszej sprawie.

Wobec powyższego, uznając, iż powód udowodnił, iż zaszło zdarzenie, które spowodowało szkodę w mieniu powoda i było to objęte umową ubezpieczenia łączącą strony, pozwany był zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda odszkodowania.

Wysokość odszkodowania Sąd ustalił na podstawie sporządzonej opinii biegłego sądowego z dziedziny oceny stanu technicznego oraz wyceny środków trwałych, (...) z dnia 8 maja 2015 roku wraz z jego wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie w dniu 1 października 2015 roku, przy uwzględnieniu § 8 klauzuli umownej nr (...) ustalając je na kwotę 11 317 zł. Opinia ta, jak wskazano już powyżej, jest rzetelna i pełna, została sporządzona na zlecenie Sądu przez osobę kompetentną, a przede wszystkim odnosi się do postanowień umownych - § 8 klauzuli umownej. W opinii sądowej biegły zamieścił źródło, z którego pochodziła informacja odnośnie wysokości kosztów zakupu poszczególnych przedmiotów, które uległy uszkodzeniu. Podczas składania wyjaśnień wskazał też dlaczego pierwsza opinia była nieprawidłowa. Zdaniem Sądu, opinia z dnia 8 maja 2015 roku nie została zasadnie podważona przez strony.

Zgodnie z § 8 Klauzuli Umownej nr (...) wysokość szkody w poszczególnych grupach mienia ustala się na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania wg kosztu remontu, naprawy lub zakupu tego mienia (wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględniono w cenie nabycia) z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych

parametrów technicznych – o ile w dniu ustalenia odszkodowania przedmiot ubezpieczenia dotknięty szkodą nie jest dostępny na rynku jako nowy, przy czym przy ustaleniu wysokości szkody w maszynach, urządzeniach i wyposażeniu ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej (nie potrąca się stopnia zużycia, ani amortyzacji). W przypadku ustalenia sumy ubezpieczenia w wartości odtworzeniowej lub księgowej brutto wysokość szkody będzie ustalana wg tych wartości, jednak pod warunkiem przystąpienia – nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody do remontu, naprawy lub zakupu przedmiotu ubezpieczenia.

W przedmiotowej sprawie powód, mając na uwadze postanowienia klauzuli umownej nie był uprawniony do żądania odszkodowania według przedłożonej faktury, a jedynie w sposób ustalony w umowie łączącej strony, w tym w klauzulach umownych. Żadne z postanowień umownych nie wskazuje, iż szkoda będzie ustalana według faktycznie poniesionych kosztów, na podstawie zweryfikowanej faktury czy rachunku. W § 8 klauzuli umownej nr (...) mowa jest wyłącznie o trzech wartościach: odtworzeniowej, księgowej brutto i rzeczywistej.

Z uwagi, iż suma ubezpieczeniowa została określona w wartości odtworzeniowej, co było bezsporne pomiędzy stronami i zakup uszkodzonego sprzętu nastąpił w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody, to wysokość szkody winna być ustalona z dnia ustalenia odszkodowania wg kosztu remontu, naprawy lub zakupu tego mienia (wraz z kosztami transportu i montażu, o ile koszty te uwzględniono w cenie nabycia) z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych – o ile w dniu ustalenia odszkodowania przedmiot ubezpieczenia dotknięty szkodą nie jest dostępny na rynku jako nowy, przy czym przy ustaleniu wysokości szkody w maszynach, urządzeniach i wyposażeniu ubezpieczonych w wartości odtworzeniowej (nie potrąca się stopnia zużycia, ani amortyzacji). Biegły wskazał, iż wydając opinię wziął pod uwagę najbardziej zbliżony pod względem parametrów sprzęt do tego, który został zniszczony. Poza tym w opinii z 8 maja 2015 roku wycenił koszt naprawy – wymiany sprzętu bez potrącenia zużycia, co jest zgodne z zacytowanym powyżej § 8. Należy przy tym zaznaczyć, iż z uwagi, iż szkoda została przez powoda zlikwidowana – uszkodzony sprzęt został wymieniony na nowy w lipcu 2012 roku, to nie było podstaw, aby ustalać odszkodowanie na dzień wyrokowania. Dlatego Sąd ustalając wysokość szkody ustalił ją na lipiec 2012 roku, a zatem na chwilę kiedy ona powstała, ale także na dzień jej likwidacji. Zatem ten dzień należało uznać za dzień ustalania odszkodowania.

Reasumując, Sąd uznał, iż szkoda w mieniu powoda powstała w wyniku zdarzenia z dnia 5/6 lipca 2012 roku w postaci przejęcia i ustalona na podstawie § 8 klauzuli mownej numer (...) wyniosła kwotę 11 317 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził na podstawie art. 805 §1 k.c. i umowy ubezpieczenia z dnia 15 listopada 2012 roku w zw. z § 8 ust. 1 i 2 klauzuli umownej od strony pozwanej na rzecz powoda w/w kwotę tytułem należności głównej, o czym orzekł jak w punkcie I wyroku. W pozostałym zakresie, powództwo jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w punkcie II wyroku.

Rozstrzygnięcie co do odsetek Sąd wydał w oparciu o art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§1), zaś wysokość odsetek może wynikać albo z umowy stron, albo – w razie jej braku – należne są odsetki ustawowe (§2) oraz przy uwzględnieniu art. 321 k.p.c. Powód żądał odsetek od wytoczenia powództwa i Sąd uwzględnił jego żądanie, albowiem w tym okresie pozwany pozostawał już w opóźnieniu. W niniejszej sprawie bowiem termin wymagalności świadczenia wynika z art. 817 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli nie umówiono się inaczej, zakład ubezpieczeń obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby zaś wyjaśnienie w tym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (art. 817 § 2 k.c.). W przedmiotowej sprawie powód zgłosił zawiadomienie o szkodzie już w dniu 12 lipca 2012 roku, a zatem już dużo wcześniej, niż przed wytoczeniem powództwa, pozwany pozostawał w opóźnieniu.

O kosztach procesu orzeczono mając na uwadze przepis art. 100 kpc, przewidujący zasadę kompensaty kosztów procesu. Z uwagi na fakt, iż powód żądał kwoty 15460 zł, a zasądzono na jego rzecz 11317 zł należało uznać, iż wygrał sprawę w 73 %. Koszty poniesione przez powoda wyniosły 3890 zł i objęły opłatę sądową od pozwu w kwocie 773 zł, opłatę od pełnomocnictwa 17 zł, koszty wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika 2400 zł (§ 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, (Dz. U. nr 163, poz. 1349, ze zm.) oraz zaliczki na wynagrodzenia biegłych w łącznej wysokości 700 zł. Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły 2300 zł i stanowiły sumę zaliczek na poczet opinii biegłych. Biorąc pod uwagę powyższe zwrot kosztów należnych powodowi kształtuje się na poziomie 2839,70 zł (73 % całkowitych kosztów). W przypadku strony pozwanej, która wygrała sprawę w 27 % należny zwrot wynosi 621 zł (23% całkowitych kosztów). W tym stanie rzeczy, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2218,70 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami należnymi stronom.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 83 ust. 2 tej ustawy oraz w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od stron – w takim procencie w jakim przegrały sprawę, na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Bydgoszcz odpowiednio od powoda i pozwanego kwoty: 196,16 zł oraz 530,37 zł tytułem nieuiszczonych wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na koszty opinii biegłych, które nie zostały pokryte z uiszczonych zaliczek przez strony. Strony bowiem uiściły łącznie zaliczki w wysokości 3000 zł, a wydatki na poczet opinii biegłych wyniosły łącznie 3726,53 zł.

SSR Sylwia Roszak